

ЧАСОПИСЬ
для
руських родин.

Виходить щодня
крім днів по-
недільних і святых.

БУКОВИНА

Редакция і адмі-
ністрація в Чер-
нівцях ул. Пе-
тровича ч. 2.

Передплата
10 зр.

Галицькі вибори перед радою державною.

III.

Дискусія над нагячними внесеннями в спра-
ві надужити виборчих закінчила ся дня 8. с. м.
Голосованя поіменного над постулятом тих вне-
сень (щоби вибрати окрему комісію парламен-
тарну) не було завдяки інтерпеляції неоціненого
в таких дразливих квестіях Давида Абрагамови-
ча, котрий покористувавши ся внесенем Молодо-
чехів, — щоби внесеня нагячі приділити комі-
сії легітимацийній — уважав се внесенем за даль-
ше ідуче, як нагячі внесеня і піддав его напе-
ред під голосоване. Така інтерпретація регулямі-
ну викликала живі протести в палаті, а ліберал-
и і націоналі німецькі опустили з обуренем і
демонстраційно палату послів. В наслідок сеї
інтерпретації регуляміну оминено поіменне голо-
соване. Нагячі внесеня не були би мали за со-
бою більшости двох третин голосів, отже були
би упали, але все таки при поіменнім голосованю
неодному послові було би може ніяково видуши-
ти з себе потрібне правительству вотум, а так
при ужитю крутарекого фортелю пійшло все
гладко.

Промавляли: Странський, ставляючи хитре
внесенє молодоческе, Дашиньский, Євг. Абрага-
мович, а яко генеральні бесідники: о. Танячке-
вич і Нілевский. Хід дискусії був такий:

Внесенє молодоческе.

Пос. Странський поставив внесенє,
щоби внесеня Окуневського і Дашиньського пере-
дати комісії легітимацийній. Відтак зачав дока-
зувати, що треба мати довіре до правительства
(Голоси соціалістів: Ага тепер говорите о дові-
рю!), що найвідповіднійше такі справи полаго-
джувати в соймі галицьким, що треба судам від-
дати порішене в справі надужити, та вкінці, що
всі атаки звернені против кола польского задля

его визнатного становиска в парламенті. (Оче-
видно такі енуціяції Молодочехів були живо
оплескувані Поляками, а праса польска конста-
тує, що Молодочехи віддали правительству і ко-
лу польскому znakomita przysługę, та що між
колом а чеськими послами zadzierzgnięty został
silny węzeł.)

Голоси польского соціаліста Вірменина.

Дашиньский признав, що в Галичині
веде ся борба о добути прав суспільних і полі-
тичних. З одної сторони стають до борби ор-
ганізації польских і руских сторонниць лудо-
вих, а з другої коло польске, правительство і
єрархія духовна. Наколи правительство солідар-
изує ся з колом, то разом з ним мусить брати
одвічальність за всі провини. Чотири єпископи
галицькі тероризують люд при помочи клятви
церковної, а власти толерують се надужите. До-
казом справа Стояловського. Гр. Бадені говорив
о низькім ровени проєвіти в Галичині. В 1893
р. сказав цїсар виразно в Ярославі, що край є
взірцево адміністрований та що его розвиток
підносить ся. А яке величезне мантийство заін-
сценовано в р. 1894 р. з нагоди вистави кра-
євої. Всі газети розписали ся, що Галичина стоїть
під взглядом культурним на рівні з прочи-
ми краями, а тепер виступає Бадені з таким
непатріотичним висказом, що Галичина не про-
свічена і що для неї не вистають обовязуючі
законои.

Наш край стоїть низько під иньшим взгля-
дом, іменно коли такий гр. Дідушицкий, за ко-
трим стоїть 34 добре відчислених виборців, ємїє
відмавлати права промовляти бесідникови, за
котрим стоїть 23.000 виборців. Девять соток
шляхтичів висилає тут 20 послів і та нечи-
сленна кляка галапасників висенє цїлий край і
всі жерела доходу заграбує для себе, очевидно
в тій цілі, щоби їх використати рабунково і
знищити. (Антисеміти зачинають наклепувати:
А жида?) Можу говорити зараз і про жидів-
ских лихварів і глитаїв. Таж Бадені а жида то

одна рука! Ціла сила по містах не опирає ся
на нічим иньшим, як лиш на банковій шайці жи-
дівско-християнській. (Тут антисеміти зачина-
ють докоряти бесідникови, що за лагідно відзи-
ває ся о жидах, а посли соціалістичні перечать
і сварять ся з антисемітами).

По наведеню кільканацяти случаїв ярких
надужити виборчих, заперечив бесідник висказо-
ви Дідушицкого, що агітації соціалістичні ши-
рять між людом байки. О тих байках Дідуши-
цкий знає багато розповідати а певно чув їх від
свого фірмана, бо лиш на сїм обмежає ся цїлий
контакт Дідушицкого з людом. (Веселість). Ді-
душицкий назвав мене космополітом. Я ним не
є, я ліпний патріот, а ніж граф з цілою шля-
хотською клякою разом. В наших рядах нема та-
ких панів, котрі сотки тисячів гроша тяжко за-
робленого хлопами програвали одної ночі в
джокей-клубі. Отсе правдиві космополіти ті па-
ни з джокей-клубу. Они вигадали потрібну льо-
вальність, они корять ся перед царем і дияго-
ми ліпші патріоти.

Дальше звернув ся до поведєня Молодо-
чехів. Супротив тих страшних фактів промова
Странського звучить по єзуїтски (Соціалісти че-
ські кличуть: Ганьба!) Двохвостий чеський звір став
се тепер і двоязичний, а хоч лев ще кріпко
реве, то всі знають, що вже дав ся запрячи до
воза гр. Баденього. Чи се такі давні часи, коли
ви, Чехи, стогнали у вязницях, а нині бете
оплески Дідушицкому, котрий є персоніфікацією
реакції. (В палаті великий зазолот і гамір). За-
кінчив свою промову тими словами: „Кроваві
мари помордованих хлопів галицьких так довго
будуть блукати ся по тїм будинку, доки прави-
тельство не порішить, щоби та байка, яку роз-
повів Дідушицкий, що войско з лоду не хоче
уживати зброї на братів і батьків, стала ся дій-
сностю. Уважайте, щоби се оруже не звернуло
ся против вас. Коби та байка здійснила ся! То-
ді аж ми замовкнемо з своїми жалобами“.

Пос. Євг. Абрагамович старав ся до-
казати, що Поляки не беруть одвічальности за

37)

ЗАЛІССА.

Повість

ОСИПА МАКОВЕЯ.

(Дальше).

— І ви?

— Очидивна річ, що і я, бо знаю, що
ви не схочете мені перешкаджати в ро-
боті. Хиба чоловіка дістанете неласкавого.

— Що ви о якихсь чоловіках гово-
рите? Я й не думаю, а ви пригадуєте.

— Тепер не думаєте, але небавом
прийде ся вам доконче о тїм подумати.

— Щоб не стати старою панною?

— Розуміє ся. По що дієувати, як
можна вибрати у цїлій громаді мужчин чо-
ловіка відповідного до подружа?

— Дайте спокій! Не говоріть таке!

— Добре, я не буду таке говорити.
Але правда, панно Маню, що в потребі ко-
лись буду міг числити на вашу прихиль-
ність до мене, чи властиво до громади?

— А як би і до вас? Чи не можна
мені?

— Але-ж і овшім. Дуже вам буду
вдячний. Оно то справа приязни поміж мо-

лодим нежонатим мужчиною і панною —
взагалі досить непевна і я в ту приязнь
не дуже вірю, але здає ся мені, що на
свівіті і така приязнь є, а бодай повинна
бути. Розумієте, пані? Приязнь а не лю-
бов. Приязнь то чувство далеко више і до-
стойнійше, як любов, бо приязнь не осно-
вана на інтересі, на бажаню безусловного
посіданя себе, а любов самолюбна, то кон-
тракт серцевий поміж двома людьми.

— Отже ви в таку приязнь, як ка-
жете, в загалі не вірите? Здогадуєте ся
лише, що й она можлива?

— Не бачив я такої приязни, отже
не знаю певно.

— А я вірю в ню!

— То дуже гарно. Але я читав раду
одного гумориста, як випробувати таку при-
язнь; він каже: нехай лиш ті приятелі, т.
є. він і она, обоє молоді, остануть ся на
самоті на десять хвиль, то певно забудуть
за свою приязнь і стануть цілувати ся, як
залюблені.

— То досить сумно...

— Що сумно? То, що цілують ся?
Противно, се дуже весело...

— Певно-певно — усміхнула ся Маня
— але сумне, бачите, се, що ми такі слабі,

такі самолюби! О приязни говоримо і пи-
шемо і навчаємо других, а прийде ся
в практиці: ми або зовсім байдужі або
пристрастні. Дві крайности, а золота тео-
рія о приязни і лишає ся собі теорією.

— Хто-ж, як не жінки, майстри в тїм
— в байдужности або в любови? Такими
холодними, немилосерно байдужими, як они
нераз чинять ся, лише й они потраплять
бути.

— Стара казка, пане! „die Weiber
werden zu Hyänen“ — правда?... Або ан-
гел або чорт! А ми ні ангели ні чорти,
а люди такі самі, як ви. Вміємо любити,
отже мусимо вміти і ненавидіти — одно
з другим дуже часто тісно злучене — а коли
ви кажете, що мужчини не вміють бути
такими немилосерно байдужими, як ми, то
очидивно мусите признати, що не вміють
так само і любити когось чи щось, як ми.
Значить, они ні теплі ні зимні, або виго-
рілі вулкани, або може нестоплений лід...
А що се так у мужчин не єсть, то я маю
доказ на вас самих. Як ви в осени суму-
вали по своїй судженій, а як ви тепер
уже значно збайдужіли! Що, неправда?

— Правда ваша! Не думаю вже так
часто о своїй пригоді, як перше.

поведене поодиноких урядників і органів правительствених в Галичині. Так само не суть одвічальні за нужду моральну і матеріяльну краю. Повторив байки про агітації радикальні і соціялістичні в Галичині, оклеветав руске духовенство і закінчив розрухами в Ходорові, котрі після его гадки суть плодом з зерна, засіяного в часі виборів.

Генеральні бесідники.

Пос. о. Танячківський зазначив лояльність народу руского. Називають останніми часами незалежних Русинів сторонництвом радикальним. Коли під тою назвою розуміє ся таких, що бажають допомогти всіми силами народові і селянству, то бесідник годить ся на сю назву, але рішучо відпирає закиди тих, що хочуть в сей спосіб представити Русинів анархістами і ворохобниками.

Дальше розповів сегорічні практики виборчі. В намісництві львівськім отворено формальне бюро до бранки. Кожний кандидат, що хотів захоронити себе перед завзятим поборюванем, мусів ставити ся в тім бюрі намісництва до бранки або на ієніт. Коли в намісництві „адюстирунок“ добре випав для компетента о мандат посольський, то відіслано его до гарнізону, а староста доставив наказ перевести вибір інкамерованого кандидата. (Веселість.)

Рішучо заперечив, мов би руске духовенство підбурювало нарід з проповідниць. Рускі священники поясняли народові, що й він зачисляє ся до горожан держави та повинен вповни користувати ся своїми правами.

Президент міністрів ужив вчора кілька разів висказу: розбішена товпа. Бесідник є початковим парламентаристом, але радив би не уживати того рода висказів. Згода Поляків з Русинами може настати, але тільки на шляху правдивої свободи християнської і справедливості. Поставлені внесення змагають до охорони свободи виборчої, тож і повинні бути прийняті.

Пос. Мілевський полемізував з висказами Дашинського. а на доказ тероризму розповідав про вибори Дашинського і Шаєра. Зійшовши на темат економічного положення краю, доказував, що в Німеччині основою і одиницею економічною є посілість селянська, а в Галичині менша посілість шляхотська. (Всім польським економістам мріє завжди перед очима *dworek szlachecki*!) На доказ патріотизму покликав ся бесідник на вибір Леваковського, з котрого показало ся, що польському народові не подобав ся протест Леваковського против віддання честі покійному цареві.

Голосованє.

Перед голосованем наступили деякі фактичні спростованя, перебивані іронічними замітками многих послів. Між иньшим простували послі Барвінський і Охримович, що они не суть інкамерованими Русинами.

Дашинський вніс, щоби голосованє відбувалось поіменно. Се внесенє прийнято, і тоді то для ратованя ситуації вигадано такий фортель. Президент Катрайн заявив, що піддасть під голосованє внесенє Страньського. В палаті відізвились протести, а пос. Штайнвендер рішучо спротивив ся такому трактованю справи. Давид Абрамович старав ся доказати, що слухність по стороні президії. На се заявив Штайнвендер, що позаяк відобрано послам можливість заявити їх погляди на справу голосованем, то виходять з салі. Численна громада німецьких послів вийшла демонстраційно з салі, — по чім значною більшістю прийнято внесенє Страньського.

Таким чином дебата над наглядними внесеннями в справі надужити виборчих закінчила ся ухвалою відкидаючою жаданя внескодавців. Внескодавці жадали, щоби парламент вибрав спеціальну комісію для розсліду піднесених закидів, а більшість парламентарна ухвалила передати оба наглядні внесення комісії легітимацийній. Тою ухвалою не лиш виратовано з прикрої ситуації тих, на котрих совісти тяжить вина всіх надужити виборчих, але й запевнено їм всяку безкарність, бо комісія легітимацийна, не маючи атрибуцій влади слідчої, орікає довільно, чи дотичний вибір має бути зверифікований чи ні. Немила справа наводить ся в „своїх“ руках і вже не занепокоїть членів кола польского, бо в найгіршій разі буде можна верифікацію одного або другого мандату відкладати через довгих шість літ.

НОВИНИ.

Чернівці, дня 13-го цвітня 1897.

Подорож цісаря до Петербурга. На сам руский Велидень, 25. цвітня, вибирає ся цісар наш до Петербурга, щоби віддати гостину цареві Николі II. Цісаря будуть супроводжати: генеральний адютант гр. Пар, прибочний адютант майор гр. Альберті і ще два військові. З канцелярії військової поїдуть фельдмаршал-

лейтенант Больфрас, полковник Ванке і Віммер. З канцелярії кабінетової: Гаверда. З цісарем вибере ся і архикнязь Оттон і міністер справ заграничних гр. Голуховський.

З краєвого суду. Тутешні авекультанти Ілія Ілясевич і Темістокль Боканче приділені до окружного суду в Сучаві.

Загальні збори адвокатської комнати в Буковині ухвалили вислати петицію до міністерства справедливості, щоби в Чернівцях утворено виспий краєвий суд і два колегіяльні суди: у Вишніці та в Радівцях.

З пошти. Нова пошта в Василеві розпочинає свою діяльність з днем 16. цвітня. Сей уряд буде обнимати громади і обшари двірські Василів, Чунків і Кулівці.

Посада управителя інтернату а заразом інструктора для нагляду учеників отвирає ся при рілничій школі в Кіцмани. З тою посадою злучена річна пенсія 400 зр. і вільне ціле удержанє. Стараючи ся мають виказати свідочтва: а) австрійского горожаньства б) віку в) здоров'я на підставі лікарських оглядин г) моральності д) знаня рускої мови е) практичного знаня господарства на поли, в огороді і в годівлі товару, ж) дотеперішного занятя. Ті, що покінчили господарську фахову школу, будуть мати першенство. Поданя вносити до 30. цвітня до виділу краєвого Буковини.

Демократичне німецьке товариство уконститувало ся в неділю 11. цвітня в Чернівцях в „Російськім готелю.“ Межи 60 особами, що прибули на ті збори, явили ся тільки два християни і один з них вибраний до нового виділу. Головою товариства вибрали збори черновецького посла др. Бенна Штраухера.

Борба против школи. З Старої Жучки дістаємо від селян письмо зі скаргами на раду громадську і на єї провідника, жида Вольву, що виступають против школи. Тому два роки розширено в Старій Жучці однокласову школу на 4-класову, бо дітий багато. (Сего року обов'язаних до школи 480 дітий). Тому що місяця мало, розширено минулого року школу поки-що лиш на двокласову. Громада винаймила хату за 90 зр., лавки купила за 40 зр., і т. д., всего видатку мала на 200 зр. Обі класи почали ся рівночасно. Дітий зібрано до обох клас 164. З тих дітий 104 припало на учителя п. Ілюка; а 60 дітий на старшого учителя п. Яновича. Два місяці ішла наука гладко. Але п. Янович від кількох літ нездужає на задуху, так занедужав і сего року. Всі діти мусів тепер учити п. Ілюк. Яка тут наука можлива? Крім 30 годин праці в

— А видите! — тішила ся дівчина і захочена своєю реторикою, додала: — Отже коли-б я припустім, хотіла з вами жити в приязні, то се не була би якась диковина, тільки щось зовсім звичайне, чувство таке, за яке соромити ся не треба і яким навіть похвалити ся можна. Ліпше-ж мати приятелів як ворогів і треба шукати собі приятелів.

— Певна річ, се не було би нічо дивне в тім випадку, коли-б я оженив ся і ви вийшли заміж — ми як дві родини могли би жити, хоч знову великі пани з малими не дуже то люблять ся — але коли-б н. пр. я остав ся безженним, а ви вийшли заміж, то вже наша приязнь не подобала би світові...

— Світові... повторила дівчина. — Хто такий світ? Я, ви, мій батько, ваш батько, село і т. д. і т. д. Або той світ ліпший і розумніший, як я — а тоді повинен і мене розуміти, або той світ гірший і нерозумніший, як я, а тоді я не маю що на него зважати.

— Закидували ви мені теорію, тепер я вам закину. І я і ви і всі ми числимо ся з світом.

— З розумним — додайте се... Гей,

пане Левіцький, дивіть ся: серна стоїть! Бачите, яка красна?

Тим окликом перебила нараз розмову і не докінчила єї вже і пізнійше.

Серна стояла справді хвилинку поміж деревами, дивила ся на переїзжих, але гнеть скочила і щезла в корчах. Мабуть дзвінки налякали єї найбільше.

— Пора би вже нам завертати до дому, вже смеркає ся — казала Маня.

Микола завернув до дому.

— Мене справді зовсім перестала голова боліти.

— І які ви рум'яні зробили ся на лиці! Оттак ви гарно виглядаєте!

Дівчина видивила ся на Левіцького: — А звичайно то ні, правда?

— Хто-ж вам се каже?

— Ви самі!

— Хочете, видко, компліменту. Сказати вам?

— Ні, ні, не хочу. Але правда, що є красні від мене?

— Є, розуміє ся...

— Брр, які ви нечемні! — засміяла ся дівчина. — Хто-ж так говорить панні?

— Скиньте мене за то в рів, нехай мене вовки з'їдять...

— Ні, не скину, було би шкода... Передовсім я би нудила ся ще гірше, як нуджу ся, а так є з ким бодай поговорити. Знаєте, пане Левіцький, тоді як ми вас стрінули на цминтари в літі, ви мені видали ся якимсь таким мовчаливим, занадто поважним... Як мені і не до сміху було, а та — даруйте за слово — надутість у молодого чоловіка видала ся мені тоді надто претенсіональною.

— А тепер як про мене думаєте!

— Тепер думаю, що годі на перший вид чоловіка судити. Ви казали раз, — я собі то затишила, бо то був комплімент (Маня притім значучо усміхала ся) — що є люди, до котрих відразу має ся довіре.. Такою ніби-то маю бути я. Ну, видите, про вас я такої думки відразу не мала. Я була вам вдячна за співчуте по смерті матері, але... Тепер бачу, що ви можете й по-добати ся.

— Кому?

— Навіть паннам, хоч ви їх не любите...

— Навіть паннам! — повторив Славко. — Чи то найвисша інстанція для молодих

школі мусить п. Ілюк вести ще і книги службові і т. п. Але проте скільки сили стало, п. Ілюк працював і в школі і в громаді. Не подобала ся та праця жидови Вольві, котрий править цілою громадою. Став він підбурювати громаду против школи і писати доноси на учителя до староства. Хвалить ся, що має „добрі плечі“, отже все може зробити, що він крім того має ще й багато людей у своїй кишені, то сі люди потакують ему як барани. І так гірка година учителям з такою купою дівторі, а ще наводять ся люди, що не дають е-у спокійно працювати. Так нам пишуть деякі селяни з Старої Жучки, що не дають ся Вольві за ніс водити а хочуть підпирати школу і учителя. Дай то Боже, аби они взяли верх над темними людьми в громаді.

Конкурс на посаду молодшого учителя в тригласовій, народній школі в Качиці з німецькою, рускою і польською мовою викладовою розписує повітова рада шкільна в Гурагуморі. Подане треба вносити в урядовій дорозі до 12-го мая с. р.

Повітова конференція учительська для черновецького міського повіту буде радити над такими шкільними справами: 1) Систематичне використання наочного способу науки в реаліях, а іменно а) при науці о землі б) при історії природній і в) при науках природничих, як теоретично вияснювати і показувати на практичних примірах? 2) В який спосіб можна приписати діцплінарні способи ужити так, щоби удержати між шкільною молодіжкою порядок і карність? 3) Як треба уставляти теперішні лавки з огляду на зріст дитини і які зміни можна би зробити на лавках?

Против часописів звернув ся черновецький магістрат розпорядженням до своїх урядників, щоби репортерам не уділяли жадних відомостей про магістратські діла. Відай оно не добром пахне там, де потрібна така таємничість...

Ювілей Пипіна. Російський учений, автор „Історії славянських літератур“, Пипін обходив 40-літній ювілей своєї літературної праці. Пипін в своїй згаданій „Історії“ признав повне право самостійного розвитку напій літературі. В пізніших часах, а іменно в своїй полеміці з бл. п. Ом. Огоновским по причині його Історії українсько-руської літератури змінив Пипін дещо свої погляди. Петербургські дневники посвятили ювілятові дуже симпатичні згадки.

Чим воюють? Тому рік вся кацапекорумунізаторська праса черновецька навзаводи повтаряла брехні Бук. Вѣдомостей на нашого чо-

мужчин? Я думаю, що ми, чоловіки, не дуже повинні гордитись тоді, коли подобаємо ся паннам... нашим паннам. Ви повинні знати, хто їм найбільше подобає ся?

— Хто-ж такий?

— Мужчина молодий, пристойний і заможний. Може бути притім чоловік безхарактерний і глупий, аби лиш добре гуляв, умів правити компліменти і анекдотами сипав — вже він паннам мусить подобати ся і може собі вибрати хоч яку...

— Красне понятє про нас! — відповіла Маня. — Розчарували ся на одній панні і вже всіх судите однаково. То несправедливо. Ви не знаєте дівчат!

— Розуміє ся, суджу о стілько, о скільки знаю.

— Але-ж ви їх зовсім не знаєте!

— Всіх певно ні, але кількадесять знаю з різних сторін і різних родин. Ви знов, пані, не думайте, що всі такі як ви. Коли ви кажете, що я можу паннам подобати ся, то хочу вірити, що чей добрими своїми прикметами, характером.

(Дальше буде.)

ловіка, купця Дмитра Грищука з Садагури. Менше-більше в тім самім часі садагурекій православний парох Микитович мав дуже неприємний процес зі своїми парохіанами, з котрого виходило, що він, як добрий сьвяшеник, дуже любить своїх парохіян, але ще більше їх жінки... Бук. Вѣдомости не мали що ліпшого до роботи, та взяли сего панотця в оборону. В тій цілі написали ще багато клевет на тих людей, що нібито дали причину до того процесу. Виходило таке, що о. Микитович дуже собі чемний і побожний чоловічок, а лише его парохіани великі безбожники. Він і сам думав так про своїх парохіян і навіть заскаржив Дмитра Грищука в суді о богохульство. Про то богохульство писали багато Бук. Вѣдомости, Buk. Post. Gazeta Bucovinei — і хто там ще до сеї чесної компанії належить. Справа Грищука з Микитовичем протягнула ся в суді аж до сего року і закінчила ся тим, що суд увільнив Грищука від обжалованя а на его просьбу виставив ему ще таке свідощтво:

„Ч. 1467. Дмитрови Грищукови з Садагури на его просьбу з 6. марца 1897 ч. 1467 видає ся урядове свідощтво, що карне поступоване, виточене против него на підставі § 110 зак. кар. з причини злочину нарушеня релігії на внесенє п. к. прокураторії з 16. лютого 1897. ч. 1283 — рішенням тутешного суду з 28. лютого 1897 ч. 1290 застановлено і що нема жадної підстави до дальшого судового поступованя против него.

П. к. повітовий суд. Садагура, 25. марца 1897. *Тромиштер.*“

Чимже ж воюють наші противники?

Новий руский театр в Галичині основує ся в Самборі. Нова дирекція розписує конкурс на 30 драматичних сил, співаків і співачок, капелмайстра, шість музикантів, суфлера і машиніста. Зголошувати ся належить під адресою: Руский театр в Самборі, poste restante, бо дирекція заховує — своє incognito. Доносить о тім *Галичанин*. Чому так скрито беруть ся до того?

За вибори. З Смерековець, жовківського повіту, обжалувала прокураторія чотирох тамошніх господарів о публичне насильство. Справа пішла за вибори. Акт обжалованя основує ся на тім, що підсудні грозили словами підчас виборів: „Кров буде лити ся.“ Крім тої погрози акт обжалованя закидує їм ще, що они посуджували виборчого комісаря о сфалшованє виборчих актів і що хотіли ему ті акти відібрати. На лаві обжалованих засіли: Іван Пушкар, Михайло Стахів, Демко Пушкар і Стефан Добросинець. Розправа вела ся перед звичайним трибуналом і тревала три дні. Обжалованих боронили др. Левіцький, др. Добрянський і др. Федак. Они не признали ся до вини, заперечили, мов би хотіли змусити комісаря до нових виборів. Зізнаня свідків заперечили також, що обжаловані не грозили словами: „будемо різати, віпати, кров буде лити ся.“ Сї слова потвердив тільки виборчий комісар Попелка. Суд в мотивах вироку був тої думки, що крім комісаря всі прочі свідки могли тих слів не чути. Всіх обжалованих засуджено. Іван Пушкар дістав 10 місяців, Стахів пів року а Демко Пушкар і Добросинець по три місяці тяжкої вязниці.

Про убійство Григорія Когута і жени, господарів з Антонівки доносять з Чорткова, що его доконали власні внуки і правнуки убитих, хлопці в віці 15 до 18 літ. Злочинні доконали також рабунку около 8000 зр.; винувників увязнено.

Хотів зарізати ся гардеробний черновецького театру Шпіцер і розпоров собі живіт — з любови, певно для якоїсь акторки... Тяжко раненого віддали до краєвого шпиталю.

За сїрник посварили ся в Топлеці на Угорщині Давид Гелешку і Юрий Сойму. Один другому не хотів дати запалити цигаретки і коли з того прийшло до бійки, Сойму ударив противника ножем і положив его трупом. Розуміє ся, що оба були п'яні.

Дрібні вісти. Руско-народний театр під дирекцією пп. Осипа Поліщука і Михайла Ольшанського тепер в Перемишлі і грає в Замковій

сали. — Бібліотеки товариств „Просьвіти“ і „Наук. товариства ім. Шевченка“ у Львові — отворені кожного вітвірка і кожної п'ятниці (винаявши сьвята) від години 12. до 1. в полудне. — Ярослав Олесницький, родом з Зарваниці, повіту підгаецького, одержав в львівськім університеті степеня доктора прав. — В Білій, чортківського повіта, жандармерія арештувала неконцесіонованого еміграційного агента Ружицького, що баламутив нарід, брав від кожного по 75 кр. ніби то на стемпель і так зібрав звиш 200 зр. Агент і гроші находит ся в безпечнім депозиті чортківського суду.

Помер в Старій Соли о. Лев Ясеницький в 81 році життя, батько радника судового Володимира Ясеницького в Чернівцях.

Шереписка редакції.

Л. Свич в К. Перший поверх з салею думаємо ставити на теперішніх сильних стінах Народного Дому в липни і серпни. Після плану, котрий виробив уже архітект п. Кліка, буде сале мати 100 метрів квадратних, значить на наші потреби буде досить велика. Крім того будуть мати свої поміщення товариства, а два локалі по кілька комнат буде можна винаймати. Річ в тім, аби тепер буковинські Русини прийшли до того пересвідчення, що на ту будову не зложать гроший галицькі Русини, бо они мають свої великі видатки, лише мусимо зложити ми. Маємо надію, що як почне ся вже мурувати, то й охота до складок буде у буковинських Русинів більша. Кошта обчислені менше-більше на 12.000 зр.; на то 6000 зр. дістанемо в червни з лотерії державної; отже починати можемо. На Буковині не повинно бути руского села, з котрого би на ту ціль бодай до двох-трех літ не прийшло по 50 зр. — *Читатель з Гуцульщини*. Якже вам на то порадити? Кожда газета друкує повість такими малими куснями що дня. Великі віденські газети подають звичайно повісти ще меншими куснями, як *Буковина*. Що вражінє розбиває ся, се певна річ. Інакше вражінє має ся з повісти в книжці, котру можна перечитати за один-два дні, а інакше з порозриваних фейлетонів за два місяці. Але на то ради нема, хіба читайте уступами що кілька днів. Та повість вийде і в книжці. — *Українець*. Одержали, спасибі! — *М. К. в Б.* Не можна, мусить бути раз порядок. Брат-братом, а бриндія за гроші.

Телеграми „Буковини“.

З дня 13-го цвітня 1897 року.

Букарешт. Нове міністерство румунське складає ся так: Президентом і міністром справ заграничних є Дмитро Стурдза, фінансів — Кантакузен, внутрішніх — Перекидєс; рільництва, торгівлі промислу і домен Столян, просьвіти і віроісповіданя Спіро Гарет, публичних робіт — Зоніель Браціану, справедливости Александер Джувару, а війни генерал Берендей.

Касор. В місцевости Лабрус коло Касор підчас богослуженя завалила ся стеля церкви; погибло 8 людей, покалічило 30 дівчат, між ними 10 тяжко.

Царгород. Поміж Дірката і Мельцото Греки напали в трох місцевостях. Турецкі часописи кажуть, що то було правильне войско грекє, котре всюди відперли Турки. Страти Греків коло Кранії були великі, в Турків малі.

Атени. Ходять чутки, що правильному войску на границі строго заборонили зачіпати ся з Турками і переступати границу. Згадані повисше напади приписують Греки наступаю Турків.

В КОЖДІЙ РУСЬКІЙ ХАТІ І ШКОЛІ

повинна знаходити ся

Народописна карта

українсько-руського народу,

зладжена д-ром Гр. Величком, видана товариством „Просвіти“, а виконана в літографічній закладі Андрія Андрейчина у Львові.

Книгарська ціна карти, наклеєної вже на полотні, виносить 3 зр. 50 кр., а для членів „Просвіти“ і передплатників „Зорі“ 2 зр. 50 кр., з рекомендованою пересилкою 3 зр.

Купити можна в „Просвіті“ у Львові, ринок ч. 10.

Наклад невеликий; купуйте чимскорше!

П. Т.

Отримав маю честь повідомити шановних відбрателів, гостей і публіку, що я перебрав істнуєючий досі під фірмою

АНТІН ТАБАКАР і ГАІНА

склад корінних товарів, вин і делікатесів

— (заснований 1812 р.), —

а окрім того

АГЕНТУРУ і СКЛАД РІЛЬНИХ МАШИН

з днем 1-го липня с. р. і буду далі вести під мою власною фірмою

СТЕФАН ГАІНА.

При сій нагоді складаю сердечну подяку за довіру, оказане так часто попередній фірмі, і прошу уклінно, мати те саме довіру на даліше і для мене, при чім запевняю, що все старатиму ся задовольнити шановних гостей добірними товарами найліпшого сорта, низькими цінами і уважною службою.

Прошу о часті замовлення і пишусь

з поважанем

Стефан Гаїна.

Приватна клініка хірургічна

(Приватна лічниця операційна)

Д-РА СТ. КВЯТКОВСКОГО

емерит. оператора ц. к. хірург. клініка університетської

Більшота-Гусенбавера у Відні

находить ся

в Чернівцях, улица Мецгера ч. 25.

В справі приймає хорих і інших інформацій треба удавати ся до управителя приватної клініки д-ра Квятковского в Чернівцях, улица ратушева (дім Вішоффера.)

„Дністер“

товариство взаїмних обезпечень

у Львові в домі „Просвіти“ Ринок 10.

перше і одинокє руске товариство асекураційне, припоручене Веч. Духовенству і всім вірним через Впреосв. Митр. і Преосв. Еп. Ординариати всіх трех галицьких Епархій, обезпечає будинки, скот, господарські знаряди, збіже в зерні і соломі, сіно в стогах і будинках против шкідливих вогнів за можливо найнижшою оплатою.

Шкоди ліквідують ся і виплачує ся сейчас по пожарі, а договори заключені з першими Товариствами контрааскураційними подають „Дністрові“ можливість обезпечувати і виплачувати і найвищі суми.

Поліси „Дністра“ приймає банк краєвий у Львові при позичках іпотечних.

На жите можна обезпечити ся через „Дністер“ після всіх можливих комбінацій в товаристві взаїмних обезпечень в Кракові, котре дає як найкористійші умови і видає поліси і квіти в руській мові.

Товариство взаїмного кредиту „Дністер“, створене зареєстроване з обмеженою порукою, приймає від своїх членів і третіх осіб вклади до опротентованя по 5 процент. Гваранція цілковита. Уділь по 50 корон. Позички уділяють ся тільки власителям реальностей, вільних від тягарів, за порукою двох членів. З позичок відтягає ся десята часть на уділ.

Зголошення о уділені аґенції в місцевостях, де „Дністер“ не є заступлений, приймають ся.

Пам'ятайте на Народний Дім

в Чернівцях!

ДРУКАРНЯ „РУСКОЇ РАДИ“

в Чернівцях.

Перша на Буковині

РУСКА ДРУКАРНЯ

в Народнім Домі

при улиці Петровича ч. 2.

приймає всякі роботи друкарські в мовах руській, польській і німецькій.

ДОБІР БУКВ ВЕЛИКИЙ.

Роботи виконує ся скоро, солідно і дешево.

Русини! удавайте ся з роботами до своєї рускої друкарні!

Для панів учителів!

INSPECTIONSBERICHT

є на складі в друкарні

„Рускої Ради.“

Просимо о замовлення.

„РУСКА БЕСІДА“

в Чернівцях

має на складі отсі свої видання:

„ІЛЮСТРОВАНА БІБЛІОТЕКА“

для молодіжи, міщан і селян з року 1886, 1887, 1888, 1890, 1891, 1892 і 1894 по 1 зр. за річник, а всі 7 разом 6 зр.

„ЧУМА ГОРІЛЧАНА“

сумна історія, для перестороги і науки. 80 сторін за 20 кр.

„Слова правди і науки“

з поезій Тараса Шевченка. Ціна 10 кр.

„25 повісток“

для чемних діточок.

32 сторін. Ціна 10 кр.

„ПРОСКУРА“

Даруночок для руських діточок. Ю. Федьковича 10 кр.

На поштову пересилку треба додати по 5 кр. за річник „Бібліотеки“, а по 2 кр. за кождо поодинокую книжочку.

Замовлення приймає й редакція „Буковини.“

Рух поїздів залізничних

важний з днем 1-го мая 1896 після середно-європейского годинника.

Приходять	П о ї з д и								Відходять	П о ї з д и							
	поспішні		особові		мішані					поспішні		особові		мішані			
до Чернівців									з Чернівців								
З Відня, Кракова, Львова, Станіславова, Коломиї і Снятина	1128	.	.	657	1028	550			До Снятина, Коломиї, Станіславова, Львова, Кракова і Відня	347	.	.	941	1029	538		
З Букарешту, Яс, Сучави, Глибоки	329	.	.	912	1000	523			До Глибоки, Сучави, Яс, Букарешту	1203	.	.	717	1048	616		
З Новоселиць, Садагури	.	.	.	.	.	.	1113	950	До Садагури, Новоселиць	.	.	.	.	.	.	430	612

Підчеркнені числа означають пору нічну від 6 год. вечором до 5 год. 59 мін. рано. — Середно-європейський час різнить ся від львівського о 36 мінут, а від черновецького о 44 мінут; коли на залізницях є 12 год., то на львівській годиннику є 12 год. 36 мін., а на черновецькій 12 год. 44 мінут.

Видає товариство „Руска Рада“ в Чернівцях.

З друкарні „Рускої Ради“ в Чернівцях під зарядом Івана Хромовського.

За редакцію відповідає **Осип Маковей.**

